

Danske skove er i rampelyset

Jørgensen, Gertrud; Johannsen, Vivian Kvist

Published in:
Teknik & Miljø

Publication date:
2016

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Jørgensen, G., & Johannsen, V. K. (2016). Danske skove er i rampelyset. *Teknik & Miljø*, 116(9), 44-45.

TEKST /
GERTRUD
JØRGENSEN

Professor, Københavns Universitet og formand for Skovrådet

TEKST /
VIVIAN KVIST
JOHANNSEN

Seniorforsker og sektionsleder, Københavns Universitet

BIODIVERSITET

DANSKE SKOVE ER I RAMPELYSET

Biodiversitet og naturværdier i skovene er kommet højt på dagsordenen i Danmark. Et notat fra Naturstyrelsen, om måder at fremme plante- og dyreliv i skove, har fået bred opbakning fra Skovrådets medlemmer.

Danmark er skovland, der fra naturens side overvejende ville være dækket af skov, hvis ikke det var for menneskets tilstedeværelse. Derfor er en stor del af de naturligt forekommende dyr og planter knyttet til skovene. Samtidig har skovene, sammenlignet med andre arealtyper, en stor strukturel variation og er alt andet lige udsat for mindre menneskelig påvirkning og rummer derfor levesteder for en stor mængde organismer. Derfor udgør skovene grundlaget for en væsentlig del af Danmarks samlede biodiversitet.

Danmarks skove forsyner os også med forskellige goder. Skove-

nes træer er en fornybar ressource, der anvendes til papir, møbler, gulve og bygningstømmer samt til energi ved afbrænding i kraftvarmeværker, pejse og brændeovne. Men skov beskytter også vores grundvandsressource, og skovenes træer optager store mængder kuldioxid (CO₂) som en del af fotosyntesen. En vis del af det optagne kulstof (C) indgår i træernes biomasse og bindes/lagres, hvorved atmosfærens indhold af drivhusgasser mindskes.

SKOVE MED HØJ NATURVÆRDI

I november 2015 udkom det første High Nature Value - HNV - skov-

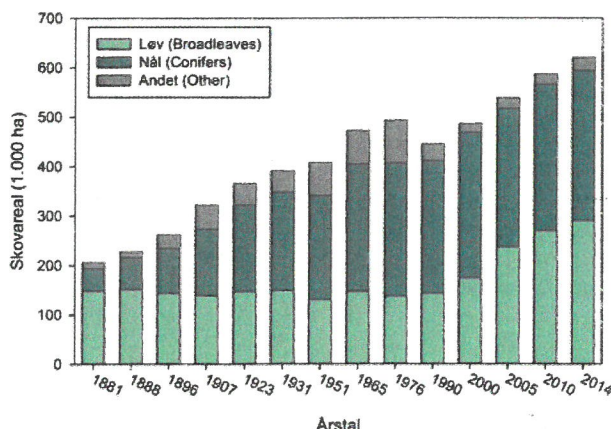
kort for Danmark. På grundlag af eksisterende data viser kortet, hvor vi har de naturmæssigt mest værdifulde skove og kan anvendes ved prioritering af indsatser i skovene. I 2016-2019 kortlægger Naturstyrelsen yderligere naturmæssigt særligt værdifulde skove efter Skovlovens §25. Kortlægningen baseres på en gennemgang af skovene og sker som supplement til Natura 2000 kortlægningen.

VIRKEMIDLER

I løbet af 2015-2016 udarbejdede Naturstyrelsen et notat om virkemidler til fremme af biodiversitet i skov. Notatet har været

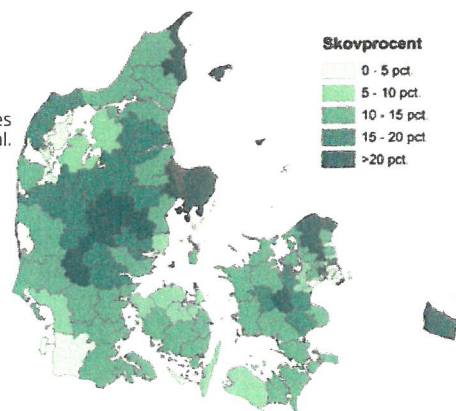
Figur 1.

Udviklingen i skovarealet 1881-2014 fordelt på løv, nål og andet. Metoder har ændret sig lidt i løbet af perioden.

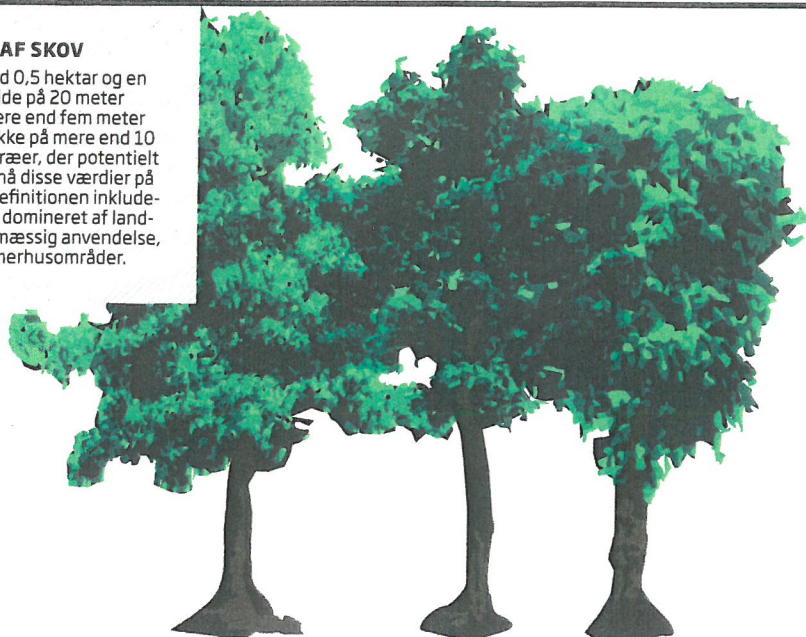
Figur 2.

Skovarealet i procent af kommunernes samlede areal. Kilde: Nord-Larsen et al. 2015.

DEFINITION AF SKOV

Areal større end 0,5 hektar og en minimumsbredde på 20 meter med træer højere end fem meter og et kronedække på mere end 10 pct. eller med træer, der potentielt er i stand til at nå disse værdier på voksestedet. Definitionen inkluderer ikke arealer domineret af landbrugs- eller bymæssig anvendelse, herunder sommerhusområder.

NY VIDEN

drøftet flere gange i Skovrådet og har fået bred opbakning fra rådets medlemmer. Skovrådet er et rådgivende udvalg for ministeren, der er bredt sammensat af interessenter for natur-, frilufts- og produktionsinteresser i skov, samt forskningskompetencer.

Notatet har til hensigt at vise forskellige muligheder for at varetage biodiversitet i skov.

De danske virkemidler eller typer bygger bl.a. på internationale klassifikationer. For skov, hvis hovedformål er biodiversitet anvendes kategorierne:

- "No Active Intervention" (helt urørt skov, ingen indgreb og begrænset offentlig adgang)
- "Minimum intervention" (her må der fx gribes ind overfor sygdomme, insektudbrud og brand, og offentligheden har adgang)
- "Conservation Through Active Management" (her plejes skoven aktivt med biodiversitet for øje).

Hertil kommer en klasse "Protection of Landscapes and Specific Natural Elements", som lægger vægt på sociale, æstetiske og kulturelle værdier.

De virkemidler, som er beskrevet i det danske notat, er til dels overlappende med de internationale klasser, men der er alligevel forskelle. Også her er virkemidlerne opgjort efter, om de har biodiversitet som primært formål (fx urørt skov og græsningsskov), eller om de har et flersidigt formål, dvs. biodiversitet og fx friluftsliv, kulturværdier eller vedproduktion).

For hvert af virkemidlerne er det beskrevet, hvad formålet er, principper for drift og pleje, hvilke forberedende indgreb der skal foretages for at omstille traditionel produktionsskov til denne type skov, principper for friluftsliv, samt

hvilke skove der aktuelt er eksempler på disse virkemidler. Notatet kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

SKOV I DANMARK - ET OVERBLIK

Skove udgør ca. 14 pct. af det danske areal, og det har været jævnt stigende over de sidste mange år (Fig.1). Forskellige dele af landet er mere eller mindre skovrige, så andelen af skov varierer fra under 5 pct. til mere end 20 pct. (Fig. 2). Det største skovareal findes i det midtjyske område, mens skove med den længste kontinuitet findes i den østlige del af landet.

Skov er 'mange træer sammen' (se faktaboks), men det er ikke en ensartet naturtype. Skov dækker fra den plantageagtige produktionsskov til den vilde skov, der har ligget urørt i årtusinder.

På 75 pct. af skovarealet dyrkes skovene som såkaldt ensaldrende bevoksninger, hvor træerne er plantede, såede eller selv såede samtidig. Kun 16 pct. af skovarealet er dækket af forskellige typer af uensaldrende bevoksninger, og af disse er kun 6 pct. egentlige naturskove.

Ensaldrende bevoksninger har ofte et mere begrænset udbud af levesteder for dyr og planter, og den forstlige praksis med at fjerne hele bevoksningen på én gang for herefter at gentilplante arealet medfører et tab af levesteder for dyr og planter.

DE EJER SKOVENE

Det samlede antal skovejendomme i Danmark er estimeret til 24.000, hvoraf 89 pct. er mellem 0,5 og 20 ha. Den største andel af skovarealet er ejet af private enten som privatpersoner (59 pct.) eller som virksomheder (10 pct.). Statsskovenes andel af det samlede skovareal udgør 19 pct. Kommuner og andre offentlige institutioner ejer ca. 4 pct. ●

NRGI

KUBEN MANAGEMENT

DIN
SAMARBEJDS-
PARTNER
I BYGGERIET

By- og projektudvikling

Bygherrerådgivning

Analyse og planlægning

Energioptimering

København · Aarhus · Aalborg · Kolding

www.kubenman.dk

TEKNIK & MILJØ

TEMA

AFFALD
RESSOURCER
& FORSYNINGKTC: HOLD FAST
I HVILE-I-SIG-SELV-
PRINCIPPETSælg ikke ud
af arvesølvet

DANSK AFFALDSFORENING

Cirkulær økonomi
udfordres af
virkeligheden

FORSYNINGSMINISTER, LARS CHR. LILLEHOLT

PRIVATISERINGS- SPØGELSET SKAL JAGES UD